

Handläggare: Jan Humlekil
Telefon: 08-508 28 411

Till
Idrottsnämnden 2008-10-21
Nr 8

Förslag till ändring av Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun

Förslag till beslut

Idrottsförvaltningen föreslår att idrottsnämnden beslutar att

föreslå kommunfullmäktige att besluta om ändring i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun i enlighet med detta tjänsteutlåtande.

Inger Båvner
Förvaltningschef

Kjell Olofsson
Chef för förenings- och beställaravdelningen

Sammanfattning

Hägerstensbadet är ett utomhus bassängbad och är öppet under sommaren. För driften svarar idrottsförvaltningen.

På badet, som är jämställt med offentlig plats, är förtäring av alkoholdrycker tillåten, om inte kommunfullmäktige bestämmer annat.

I beslut 2005 beslöt fullmäktige om ett alkoholförtäringförbud på badet mellan kl. 22.00-07.00. Alkoholförtäring är därmed tillåten på övriga tider, d.v.s. mellan kl. 07.00-22.00. I nytt beslut 2008 minskade fullmäktige förbudsperioden med två timmar, innebärande att alkoholförtäring på badet numera är tillåten mellan kl. 07.00-24.00.

Idrottsförvaltningen anser att alkoholförtäring på badet inverkar menligt på badsäkerheten och medför nedskräpning och skadegörelse.

Enligt idrottsförvaltningens mening bör därför en ändring göras av bestämmelserna på sätt att förbud mot alkoholförtäring, dygnet runt, införs på Hägerstensbadet.

En sådan ändring innebär, enligt förvaltningens förmenande, inga obefogade inskränkningar i den enskildes frihet. De som önskar förtära alkohol utomhus har alltså stora ytor, bl.a. gräsytor omedelbart utanför badet, till sitt förfogande.

Förvaltningen föreslår att idrottsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att besluta om denna ändring av bestämmelserna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förenings- och beställaravdelningen efter samråd med driftavdelningen och planeringsavdelningen.

Tjänsteutlåtandet har översänts till Hägerstens-Liljeholmens stadsdelsförvaltning för synpunkter underhand.

Ordningslagen och Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun

I Ordningslagen ges grundläggande bestämmelser om bl.a. allmän ordning och säkerhet på offentlig plats. Med offentlig plats avses här bl.a. allmänna vägar, gator, torg, parker och andra platser som i detaljplan redovisas som allmän (offentlig) plats

En kommun får föreskriva att anläggningar för t.ex. idrott, camping eller friluftsliv samt badplatser, som inte har angetts som offentlig plats direkt i detaljplanen, skall jämföras med offentlig plats. Med stöd av den möjligheten har Stockholms kommunfullmäktige beslutat att bl.a. Hägerstensbadet och Nytorpsbadet skall jämföras med offentlig plats.

En kommun får också meddela de ytterligare föreskrifter, i Allmänna lokala ordningsföreskrifter, för kommunen eller del av denna som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats eller därmed jämförda platser.

Sådana lokala föreskrifter får dock inte lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet.

Alkoholförtäring på offentlig plats; tillåtlighet/förbud

Tidigare fanns i de Allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms ett generellt förbud mot alkoholförtäring (med alkohol avses här spritdrycker, vin och starköl) på offentlig plats. I en dom 1997 upphävde Regeringsrätten denna generella förbudsbestämmelse. Den ansågs göra obefogade inskränkningar i människors frihet. Regler om förbud mot alkoholförtäring kan dock, underströks det i domen, tillåtas om särskilda skäl finns och förbudet avser preciserade geografiska områden.

Staden har därefter i olika omgångar beslutat om sådana preciserade förbud mot alkoholförtäring på olika offentliga platser. För närvarande finns 85 sådana förbudsområden i staden, angivna i de Allmänna lokala ordningsföreskrifterna.

Ändring och uppföljning av de Allmänna lokala ordningsföreskrifterna

Kommunfullmäktige beslöt 2005 om vissa ändringar i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun, bl.a. avseende förbud mot alkoholförtäring på vissa offentliga platser.

När det gällde alkoholförtäringsförbudet berör dessa ordningsföreskrifter två av idrottsnämndens anläggningar, nämligen de båda utomhus bassängbaden Hägerstensbadet, beläget på gräsängarna vid vid Personnevägen/Södertäljevägen i Hägersten (bilaga), tidsbegränsat alkoholförtäringsförbud mellan kl. 22.00-07.00, och Nytorpsbadet, beläget vid Ulricehamnsvägens förlängning i Johanneshov alkoholförtäringsförbud hela dygnet.

Vidare gav fullmäktige i det ovannämnda beslutet från 2005 stadsledningskontoret i uppdrag att 2007 göra en stadsövergripande översyn av de lokala ordningsföreskrifterna.

I denna översyn ("Uppföljning av ändring av allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms stad") anförde stadsledningskontoret bl.a.:

"Stadens parker och grönområden ska kunna besökas av alla åldrar, det skapar förutsättningar för en trygg utemiljö. Särskilt under varma sommarnätter samlas

större grupperingar i parker och vid stadens stränder vilket talar för att vissa parker och andra områden nattetid är i behov av alkoholförbud. På vissa ställen råder totalförbud mot alkoholkonsumtion mot bakgrund av allvarliga ordningsproblem.”

Och vidare: ”Nuvarande ordningsföreskrifter upplevs i stort vara väl avvägda och balanserar behovet mellan tillåten alkoholförtäring och polisens möjligheter att ingripa vid alkoholrelaterade störningar.”

Ärendet utsändes på remiss till samtliga stadsdelsnämnder och några facknämnder, dock inte till idrottsnämnden.

Hägerstens-Liljeholmens stadsdelsnämnd, inom vars område Hägerstensbadet ligger, yttrade i sitt remissvar bl.a.: ”När vädret så tillåter är det ett uppskattat nöje för stadsdelens invånare att göra utflykt med matsäck till de allmänna baden. Samma bad utgör under sommarhalvåret samlingsplats för tonåringar vilket ibland medför fylleri och ordningsproblem. För att inte störa den vuxna befolkningens möjlighet till valfri dryck under utflykter men samtidigt skydda våra unga råder ett tidsbegränsat alkoholförtäringförbud varje natt mellan klockan 22.00 och 07.00 på Hägerstensbadet.”

Skarpnäcks stadsdelsnämnd, inom vars område Nytorpsbadet ligger, anförde sammanfattningsvis: ”Förvaltningen bedömer att de lokala ordningsföreskrifterna kan vara av visst stöd för polisens möjligheter att ingripa, främst för att skapa trygghet för de boende i områden där många missbrukare samlas.”

Någon kommunikation med idrottsförvaltningen, som alltså svarar för driften av de båda baden, föregick inte stadsdelsnämndernas framtagande av tjänsteutlåtanden i ärendet.

I beslut 9 juni 2008 beslöt kommunfullmäktige, ifråga om alkoholförtäring på de båda bassängbaden, om en mindre ändring av de lokala ordningsföreskrifterna: Alkoholförtäringförbudet på Hägerstensbadet minskades med två timmar och bestämdes att gälla mellan klockan 00.00 och 07.00, innebärande att alkohol får förtäras där mellan klockan 07.00 och 00.00. Alkoholförtäringförbudet (dygnet runt) på Nytorpsbadet bibehölls.

Ändringen gäller från och med 9 juni 2008 och har fastställts av Länsstyrelsen för Stockholms län (01FS 2008:372).

Idrottsnämndens utomhus bassängbad

Idrottsnämnden äger, förvaltar och svarar för driften för utomhus bassängbaden Eriksdalsbadet, Kampementsbadet, Hägerstensbadet, Nytorpsbadet, Älvsjöbadet och Nälstabadet.

Eriksdalsbadet (utomhusdelen), Hägerstensbadet, Nytorpsbadet och Nälstabadet är i detaljplanen upptagna som kvartersmark (idrottsändamål).

Kampementsbadet omfattas inte av någon detaljplan och Älvsjöbadet ligger utanför planlagt område. Huruvida de båda baden är kvartersmark eller offentlig plats är, enligt uppgift från stadsbyggnadskontoret, ”inte klargjort.”

Hägerstensbadet har, som tidigare nämnts, i beslut av kommunfullmäktige jämförts med offentlig plats. Tidigare beslut om förbud mot alkoholförtäring där mellan kl. 22.00-06.00 har i det ovannämnda beslutet 9 juni 2008 ändrats till förbud mellan kl. 00.00-07.00, d.v.s. tiden för tillåten alkoholförtäring har förlängts med två timmar.

Nytorpsbadet har också, som tidigare nämnts, i beslut av kommunfullmäktige jämförts med offentlig plats. Där gäller dock fortsatt förbud, dygnet runt, för alkoholförtäring.

Förvaltningen tillämpar ett förbud mot alkoholförtäring på Kampementsbadet och Älvsjöbadet och utgår från att ett sådant beslut har ett rättsligt stöd. Emellertid är, som nämnts, förhållandena i hithörande hänseenden där något oklara.

På Eriksdalsbadet (utomhusdelen) och Nälstabadet, som i planen alltså är kvartersmark och som inte har jämförts med offentlig plats, har idrottsförvaltningen bestämt att alkoholförtäringsförbud skall gälla.

Förvaltningens synpunkter

Det allra viktigaste vid bassängbaden är naturligtvis badsäkerheten. Där finns ett par självskrivna regler. En av dessa lyder: Man skall aldrig bada efter att ha druckit alkohol, hur lite det än må vara. I de flesta fallen av drunkningsolyckor finns det alkohol med i bilden.

I en idyllisk tillvaro, med städade, vuxna badgäster som i ordnade former förtär en medhavd picknick-korg, inkluderande någon vindryck i måttlig mängd, utgör här inget problem enligt idrottsförvaltningens synsätt. Emellertid är det förvaltningens

uppfattning att ett helt annat "bordskick" ofta är det förhärskande i dessa sammanhang. Grupper, inte sällan ungdomar, förtär alkohol i stora mängder, stör och/eller förargar andra badbesökare. På morgonen möts personalen och de tidiga besökarna ibland av att föremål under kvällen/natten har kastats ned i bassängen och att flaskor har krossats och glassplitter hamnat i gräset. Även annan skadegörelse förekommer.

Om riskerna för de alkohelpåverkade själva, har redan nämnts. Dessa risker ökar senare på kvällen, då de flesta övriga besökare lämnat badet för dagen och då allt färre som har förmåga att ingripa vid ett drunkningstillbud således finns på plats. Särskilt under timmarna efter mörkrets inbrott och framemot midnatt, då det enligt nuvarande regler alltså fortfarande är tillåtet att förtära alkohol inne på Hägerstensbadet, framstår reglerna som direkt olyckliga.

Många av badbesökarna är barn. Det utgör enligt förvaltningens mening bristande pedagogik att vänja dem vid det förhållandet att alkoholförtäring och bad har ett naturligt, av staden tillåtet, samband.

Förvaltningen är medveten om att bestämmelserna i de allmänna lokala föreskrifterna inte alltid tjänar som ett rättesnöre för alla och att förekommande problem med alkoholförtäring, nedskräpning, skadegörelse och annan oreda inte låter sig undanröjas endast genom ett förbud. Ett alkoholförtäringsförbud utsänder dock, enligt förvaltningens mening, rätt signaler i saken. Ett förbud bör också kunna utgöra ett visst stöd för polisen att ingripa vid allvarigare störningar.

Hägerstensbadet är öppet under dagtid (kl.10 – 18) under sommaren (juni-augusti). Badet är då bemannat med personal från idrottsförvaltningen. På dagtid föreligger sällan några större problem ur alkoholförtäringssynpunkt. Det gör det däremot under kvällar och nätter när vädret är fint. Då kan stora folkskaror samlas på badet och grilla mat och dricka alkohol.

Enligt idrottsförvaltningens mening bör därför, mot bakgrund av det ovan anförda, en ändring göras i de Allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms kommun: Förbud mot alkoholförtäring, dygnet runt, bör införas också på Hägerstensbadet, i likhet med vad som gäller för Nytorpsbadet.

En sådan ändring lägger, enligt förvaltningens förmenande, inget onödigt tvång på allmänheten eller innebär några andra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet. De som önskar förtära alkohol utomhus har alltså stora ytor, bl.a. gräsytor omedelbart utanför badet, till sitt förfogande.

Mot denna bakgrund föreslår alltså idrottsförvaltningen att idrottsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att besluta om ändring i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun i enlighet med detta tjänsteutlåtande, d.v.s. att förbud mot alkoholförtäring, dygnet runt, införs också på Hägerstensbadet.

SLUT